viac článkov

Správna dispenzácia: Interakcie antihypertenzív

Zverejnené: 23. novembra 2022 | Autor: PharmDr. Peter Stanko

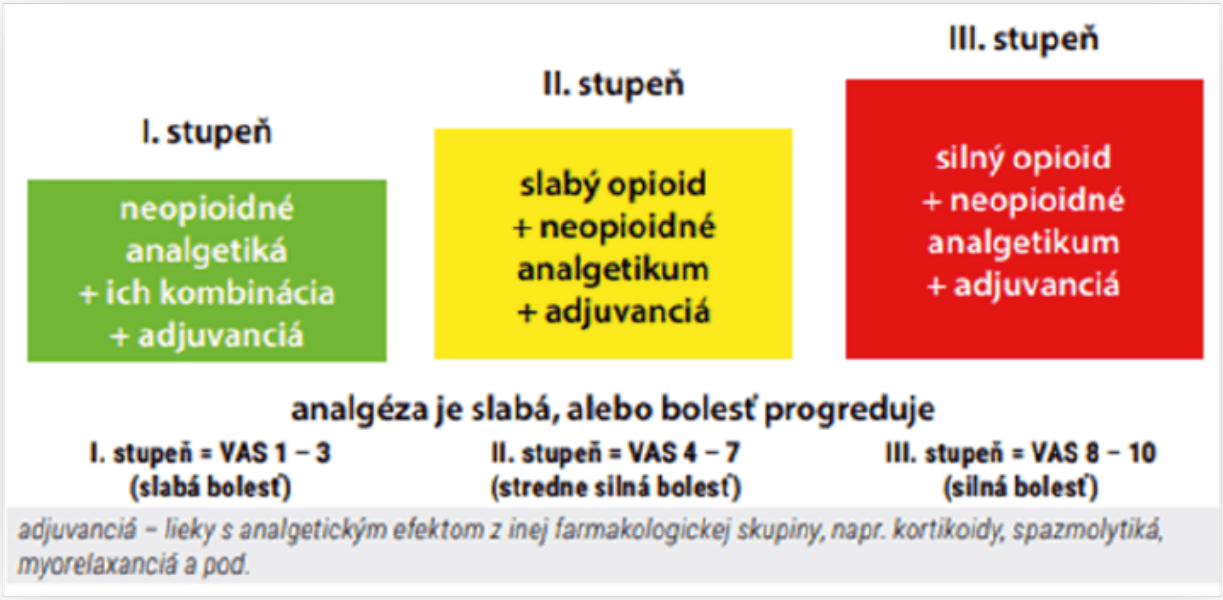

Liekové interakcie a ich klinická závažnosť v praxi

V lekárenskej praxi sa v rámci eliminácie liekového rizika a tiež v rámci dispenzačných postupov vedúcich k racionálnej farmakoterapii pristupuje k interakciám dvomi základnými spôsobmi:

1. prevencia vzniku interakcií vykonávaná ako štandardná súčasť lekárenskej starostlivosti realizovanej pri výdaji liekov a dispenzácii,
2. identifikácia klinicky manifestovanej neželanej reakcie na farmakoterapiu, ktorá môže vyplývať z jednej alebo viacerých liekových interakcií.

V prípade prevencie vzniku liekových interakcií ide o samostatný odborný výkon farmaceuta, ktorý je integrálnou súčasťou výdajnej činnosti a dispenzácie. **Súčasťou každého výdaja lieku by malo byť aj posúdenie bezpečnosti farmakoterapie v kontexte všetkých liekov, ktoré má pacient predpísané od lekára a tiež tých liekov, ktoré zvykne používať bez lekárskeho predpisu v rámci prevencie ochorení, ako doplnkovú terapiu, alebo ako súčasť asistovaného samoliečenia menej závažných ochorení.**

Obrázok 2: Poloautomatická kontrola liekových interakcií pri výdajnom mieste v lekárni. Lekárenský informačný systém (NR SYS) spolupracuje s odbornou databázou (ADC) a bez vyžiadania pripraví pre farmaceuta úplný zoznam potenciálnych interakcií medzi vydávanými prípravkami. V prípade zaznamenania minimálne jednej klinicky závažnej interakcie na ňu farebne upozorní. Samotná interpretácia informácií o interakciách a ich manažment riadi farmaceut. (zdroj: youtube.com)

V lekárenskej praxi nie je možné efektívne vykonávať prevenciu liekových interakcií bez využitia odborných databáz. Databázy samotné sú pre bežnú výdajnú a dispenzačnú činnosť ťažko využiteľné. Pokiaľ však sú integrované lekárenským informačným systémom, cez ktorý sa realizuje výdaj liekov, je možná aj praktická prevencia liekových interakcií priamo pri výdajných miestach vo verejnej lekárni.

Vybrané interakcie antihypertenzív

Antihypertenzíva sú liečivá, ktoré sa používajú v rámci liečby vysokého krvného tlaku. Za vysoký krvný tlak sa obvykle považuje tlak krvi vyšší ako 140/90 mm Hg, pričom na stanovenie diagnózy postačuje, aby bola prekračovaná aspoň jedna z uvedených hodnôt tlaku (systolický alebo diastolický tlak).

Z pohľadu farmakoterapie nejde o lieky, ktoré odstránia príčinu ochorenia, ale o liečivá, ktoré sa používajú s cieľom udržiavania krvného tlaku pod tzv. cieľovými hodnotami (obvykle práve pod hodnotami 140/90 mm Hg). V praxi sa jednotlivé skupiny antihypertenzív vzájomne kombinujú.

Z tohto dôvodu je najčastejšie sa vyskytujúcou interakciou antihypertenzív práce aditívny alebo synergický

účinok na znižovanie hodnoty krvného tlaku. Toto sa považuje za žiaducu (pozitívnu) liekovú interakciu.